

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 8 februari 2023

Dossiernr. : K44889

Documentnr. : 2023-018027

Verzonden : 8 februari 2023

Het college van Gedeputeerde Staten heeft op 7 november 2022 een aanvraag ontvangen voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming, hoofdstuk soorten. Deze aanvraag is ingediend door aanvrager Collectief Groningen West, Albert Harkemaweg 70, 9831 TA te Aduard.

De aanvraag heeft betrekking op het beheren van de vossenpopulatie gedurende de nacht in de gebieden Gorecht en Niezijl/Noordhorn ten behoeve van de bescherming van weidevogels.

BESLUIT:

Het college van Gedeputeerde Staten besluit:

- I. op grond van artikel 3.17 en 3.10 lid 2 van de Wet natuurbescherming (Wnb) ten aanzien van vos (*Vulpes vulpes*) de gevraagde ontheffing te verlenen van het verbod op:
 - opzettelijk doden (artikel 3.10, lid 1a, Wnb);
- II. op grond van artikel 3.25, lid 1, Wnb ten aanzien van vos (*Vulpes vulpes*) de volgende middelen aan te wijzen:
 - het geweer;
- III. op grond van artikel 3.26, lid 3, Wnb ten behoeve van het doden van vossen (*Vulpes vulpes*) in de nachtperiode de gevraagde ontheffing te verlenen van de regels omtrent het gebruik van het geweer:
 - gebruik van instrumenten om in de nacht te schieten, te weten restlichtversterker en warmtebeeldapparatuur (artikel 3.26, lid 2, jo. artikel 3.13, lid 4, Besluit natuurbescherming (Bnb);
 - gebruik van het geweer na zonsondergang en voor zonsopkomst (artikel 3.26, lid 2, jo. artikel 3.16, lid 1 onder a, Bnb);
- IV. dat de ontheffing verleend wordt voor de gebieden Gorecht en Niezijl/Noordhorn inclusief een bufferzone zoals weergegeven in bijlage 3 bij de Overwegingen bij dit besluit;
- V. dat de ontheffing geldt voor de periode vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 31 december 2023;

- VI. dat de volgende bijlagen deel uitmaken van dit besluit. Bij strijdigheid tussen de voorschriften en de bijlagen bij dit besluit prevaleren deze als volgt:
1. voorschriften;
 2. overwegingen bij besluit;
 3. bijlage 3 'beheergebieden' bij dit besluit;
 4. de aanvraag van 7 november 2022 en de aanvullingen per mail d.d. 8 december 2022, 9 januari 2023, 26 januari 2023 en 7 februari 2023.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

Namens dezen:

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Deenik', with a stylized flourish extending from the end.

Teamleider VTH
M.D.N. Deenik MSc

Domein Uitvoering

Toelichting

Wij verwijzen u naar de bijlage 'Overwegingen bij Besluit' voor een nadere motivering.

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf de verzenddatum.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van dit besluit een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u op de website van de provincie Groningen (www.provinciegroningen.nl/bezwaarmaken). Als u overweegt een bezwaarschrift in te dienen, zouden wij het op prijs stellen als u eerst contact met ons opneemt. Wellicht kunnen uw bezwaren door een toelichting van ons worden weggenomen.

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een zelfstandige procedure. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie

Wij vertrouwen erop dat voldoende duidelijk is welke voorwaarden aan dit besluit verbonden zijn. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met de provincie Groningen, Domein Uitvoering, via het algemene telefoonnummer 050 - 316 4911. U wordt dan doorverbonden met een medewerker die uw vragen zal beantwoorden. Bij correspondentie over dit besluit verzoeken wij u het kiwnummer (dossiernummer) te vermelden.

BIJLAGEN

Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. Dit besluit is enkel van toepassing op vossen en de beschreven verboden handelingen.
2. Dit besluit geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in dit besluit zelf niet anders is aangegeven.
3. Voor het doden van vos mag gebruik worden gemaakt van het geweer, met inachtneming van de bepalingen en regels als genoemd in de Wet natuurbescherming, het Besluit natuurbescherming en de Regeling natuurbescherming tenzij anders bepaald in deze ontheffing.
4. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dienen de volgende documenten aanwezig te zijn:
 - a) Een (digitaal) afschrift van dit besluit en de voorschriften;
 - b) Een geldige jachtakte;
 - c) De machtiging tot gebruik van deze ontheffing (zie voorschrift 6);
 - d) De grondgebruiksverklaring (zie voorschrift 10);

Deze documenten dienen op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

5. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, bijgevoegd meldingsformulier (bijlage 2) in te vullen en ons toe te sturen.

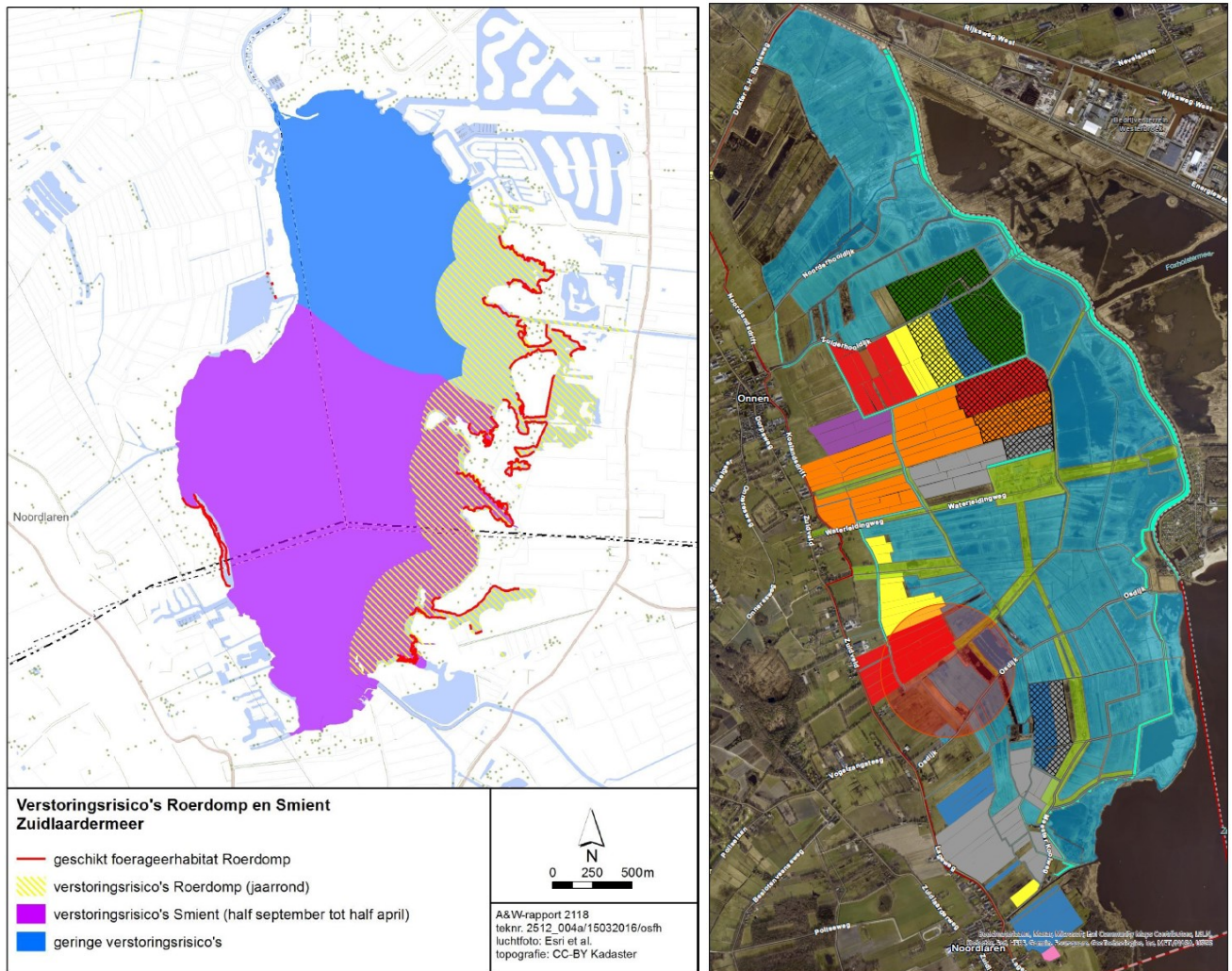
Machtiging

6. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts)personen, die daartoe gemachtigd zijn door de ontheffinghouder en in het bezit zijn van een geldige jachtakte. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing en dienen de feitelijke gemachtigde te wijzen op de voorschriften waaronder deze ontheffing is verleend. De verantwoordelijkheid van de ontheffinghouder laat elke verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van de individuele feitelijke gemachtigde voor het naleven van genoemde voorschriften en andere wettelijke bepalingen onverlet.
7. Een machtiging tot gebruik van deze ontheffing dient door de ontheffinghouder te worden gedateerd en ondertekend en te worden voorzien van een uniek nummer. Een afschrift van de machtiging (of de intrekking daarvan) dient binnen 24 uur verstuurd te worden aan loketVTH@provinciegroningen.nl.
8. Een machtiging tot gebruik van deze ontheffing mag niet worden verleend aan een jachtaktehouder die in de voorafgaande periode een machtiging had tot het gebruik van de desbetreffende ontheffing en die geen verslag over het gebruik van de ontheffing heeft gedaan aan de Fbe-Groningen óf aan een jachtaktehouder die niet beschikt over een geldige grondgebruikersverklaring voor één of meerdere gebieden binnen het ontheffingsgebied.
9. Per beheergebied mogen maximaal 6 jachtaktehouders worden gemachtigd tot gebruik van de ontheffing. Deze gemachtigde jachtaktehouders mogen zich conform voorschrift 17 laten vergezellen door andere jachtaktehouders of personen.

Gebruik ontheffing

10. Van deze ontheffing mag slechts gebruik worden gemaakt nadat de grondgebruiker van de percelen waarop de maatregel plaatsvindt de feitelijke gebruiker hiertoe een schriftelijke, gedagtekende en ondertekende toestemming heeft gegeven.
11. Het gebruik van deze ontheffing is enkel toegestaan van zonsondergang tot zonsopkomst.
12. Het gebruik van deze ontheffing is enkel toegestaan in de periode van 1 januari tot en met 30 juni.
13. Gebruik van de ontheffing voor de inzet van aardhonden is:

- a) alleen toegestaan gedurende de periode van 1 maart tot en met 30 juni het gehele etmaal;
 - b) alleen toegestaan ter opsporing van jonge vossen, ingeval duidelijk is dat een zogende moervos is gedood;
 - c) niet toegestaan bij bewoonde dassenburchten;
 - d) niet toegestaan anders dan onder a beschreven.
14. Het gebruik van de ontheffing is alleen toegestaan in het ontheffingsgebied zoals aangegeven in bijlage 3 'Beheergebieden' bij de Overwegingen bij dit besluit, waarbij gebruik van de ontheffing binnen het N2000-gebied bij het gebied Gorecht alleen toegestaan is na toestemming van de terreinbeherende organisatie (Het Groninger Landschap) met de aanvullende uitgangspunten:
- a) Binnen begrenzing Natura 2000-gebied en gedurende het broedseizoen (15 maart – 31 juli): toepassen van gebieds- en tijdzonering ten behoeve van roerdomp, porseleinhoen en rietzanger gedurende het broedseizoen:
 - De handelingen niet laten plaatsvinden in directe nabijheid van locaties waar nestindicerend gedrag van de roerdomp of porseleinhoen is vastgesteld. Dit geldt ook voor de gebiedsdelen met verstoringsrisico's voor roerdomp zoals deze zijn weergegeven in onderstaande figuur 1a;
 - b) Binnen begrenzing Natura 2000-gebied en gedurende de periode rust en foerageer ganzen, smient, slobbeend, kleine zwaan: toepassen van gebieds- en tijdszonering ten behoeve van Kleine zwaan, toendra-rietgans, kolgans en smient (1 november – 1 april):
 - niet in directe nabijheid van locaties waar al enige dagen groepen (>10 vogels) ganzen of smienten (of kleine zwaan, indien aanwezig) foerageren of rusten.
 - o Hier een afstand van circa 100 meter in acht nemen tussen de handeling en deze locaties;
 - Er dient voldoende tijd tussen de bezoeken waarbij wordt geschoten te zitten zodat verstoring zoveel mogelijk wordt beperkt en vogels weer terugkeren naar hun leefgebied (Bij bezoeken waarbij wordt geschoten minimaal 24 uur ertussen);
15. Gebruik van de ontheffing is niet toegestaan bij de nestplek van zeearend zoals weergegeven in figuur 1b, waarbij een bufferzone van 500 meter geldt. Enkel wanneer Stichting Het Groninger Landschap heeft aangegeven dat de zeearend niet meer aanwezig is, mag beheer binnen de bufferzone plaatsvinden. Hiervan dient uiterlijk een week voorafgaand aan het beheer binnen de bufferzone een melding te worden gedaan aan het bevoegd gezag, via loketVTH@provinciegroningen.nl.

Figuur 1a en 1b: 1a (links) verstoringsrisico's roerdomp en smient (horende bij voorschrift 14 onder a); 1b (rechts) verstoringsrisico zeearend (rode cirkel, horende bij voorschrift 15).

Melding gebruik ontheffing

16. Alvorens gebruik mag worden gemaakt van de ontheffing voor afschot, dient de ontheffinggebruiker hiervan op de dag van het gebruik vóór 15.00 uur melding te doen via <http://www.formdesk.com/provinciegroningen/meldingschadebestrijding>. Tevens moeten hierbij de persoonsgegevens van de eventueel andere bij de schadebestrijdingsactie betrokken jachtaktehouders worden doorgegeven. Hierbij dient het volgende te worden gemeld;

- de naam en het telefoonnummer van de ontheffinggebruiker;
- machtigingsnummer;
- de omgeving en globaal tijdstip waar(op) de acties zullen plaatsvinden;
- auto met kenteken;
- naam en telefoonnummer van de jachtaktehouder met nachtzichtapparatuur op het geweer.

Gezelschap

17. Een houder van de machtiging tot gebruik van deze ontheffing mag zich laten vergezellen door maximaal drie personen, waarvan ten minste twee jachtaktehouders. Deze vergezellende jachtaktehouders zijn dan eveneens gerechtigd tot het gebruik van deze ontheffing, mits zij tot het gezelschap van de houder van de machtiging behoren en ook in het bezit zijn van een toestemming van de grondgebruiker waaruit blijkt dat zij vossen mogen bestrijden.

Rapportage

18. Jachtaktehouders dienen waarnemingen van predatoren en het aantal gedode dieren op grond van deze ontheffing te melden bij de faunabeheereenheid in het daartoe door de faunabeheereenheid beschikbaar gesteld systeem, conform artikel 3.13 van de Wet natuurbescherming. Deze melding dient binnen 48 uur na het afschot plaats te vinden.

Overige voorschriften

19. Indien een zogende moervos wordt gedood, moeten haar jongen zo spoedig mogelijk worden opgespoord en zonder onnodig lijden worden gedood. In voorkomende gevallen worden daarbij de voorwaarden genoemd onder voorschrift 14 in acht genomen.
20. Gedode dieren mogen niet voor handelsdoeleinden worden gebruikt en dienen, voor zover ze niet in eigen bezit worden gehouden, o.a. ter voorkoming van verspreiding van ziekten, direct te worden meegenomen en zo spoedig mogelijk te worden vernietigd. Voor het op plaats lokken is het niet toegestaan slachtafval van dode (landbouw)dieren te gebruiken.
21. De ontheffing kan worden gewijzigd of ingetrokken op grond van artikel 5.4 van de Wnb.
22. De ontheffinghouder kan een verleende toestemming voor het gebruik van deze ontheffing terstond intrekken. Deze intrekking dient te geschieden door de betreffende jachtaktehouder hiervan schriftelijk op de hoogte te stellen en hiervan een afschrift te sturen aan loketVTH@provinciegroningen.nl
23. Indien Gedeputeerde Staten constateren dat voorwaarden uit deze ontheffing niet worden nageleefd door degene aan wie een machtiging is verleend, trekt de ontheffinghouder op verzoek van Gedeputeerde Staten terstond de machtiging in. Deze intrekking dient te geschieden door de betreffende jachtaktehouder hiervan schriftelijk op de hoogte te stellen.
24. Aanspreekpunt in het kader van dit besluit en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Loket, loketVTH@provinciegroningen.nl.

Overwegingen bij Besluit

1 Nadere toelichting brongegevens

Onderwerp:	Verzoek om ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb), hoofdstuk 3, soortbescherming.
Activiteitenplan:	Brief van Collectief Groningen West d.d. 7 november 2022, inclusief de bijlagen: • <i>Predatieonderzoek bij weidevogels in de Onnerpolder (GR) 2022</i> • <i>Rapportage monitoring nestpredatie 2022 weidevogelgebied Niezijl/Noordhorn</i> • <i>Plan van aanpak "project predatiebeheer Gorecht (Onnerpolder)"</i>
Activiteit:	Het doden van vossen tussen zonsondergang en zonsopkomst met gebruikmaking van restlichtversterker en/of warmtebeeldapparatuur, ten behoeve van de bescherming van weidevogels.
Reden voor deze aanvraag:	In de weidevogelgebieden Gorecht en Niezijl/Noordhorn is onderzoek uitgevoerd naar het broedsucces van weidevogels en de invloed van predatie hierop. Hieruit is naar voren gekomen dat het broedsucces in deze gebieden laag is, ondanks dat de gebieden geschikt zijn ingericht en beheerd worden voor weidevogels. Uit het onderzoek komt tevens naar voren dat er veel predatieverliezen zijn door toedoen van vossen. Beheer op grond van de landelijke vrijstelling en andere maatregelen om predatie te verminderen leveren in dit geval onvoldoende op, waardoor de noodzaak ontstaat om ook beheer in de nacht uit te voeren. Hiervoor is een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk
Plangebied:	Het plangebied bestaat uit de weidevogelkerngebieden Gorecht en Niezijl/Noordhorn, zoals weergegeven in bijlage 3 'Plangebied'. Het gebied Gorecht is ca. 2000 hectare groot en bestaat voor het overgrote deel uit vochtige tot natte graslanden. Het gebied bestaat enerzijds uit landbouwgebied met enkele melkveebedrijven en daarnaast vleesvee-, paarden- en schapenhouderij. Over het algemeen is het grondgebruik extensief. Op enkele plekken komen petgatencomplexen met opgaande begroeiing voor. Verder ligt centraal in het gebied een water-winslocatie van het Waterbedrijf Groningen. Binnen Gorecht is ruim 1000 hectare als weidevogelbeheer is ingericht. Het beheer bestaat uit agrarisch natuurbeheer, particulier natuurbeheer en natuurbeheer door Het Groninger Landschap, die een groot deel van de gronden op zijn beurt verpacht aan veehouders. Het is de bedoeling het weidevogelbeheer de komende jaren nog verder uit te breiden. Het gebied van het Groninger landschap is gelegen in een Natura 2000 gebied. Het gebied Niezijl/Noordhorn ligt in de driehoek Gaarkeuken, Noordhorn en Niezijl, tussen het Hoerediep, Niezijlsterdiep en het Van Starkenborgkanaal. Door het gebied loopt het spoor van het

traject Groningen-Leeuwarden. Het gebied kenmerkt zich als waterrijk, met laag gelegen land. In het gebied ligt 230 hectare zwaar weidevogelbeheer.

Planning: Het beheer wordt in de periode van 1 januari tot 30 juni uitgevoerd.

Ontheffing is aangevraagd op grond van artikel 3.17, Wnb voor verwachte overtreding van de volgende verbodsbepalingen:

Verbodsbepalingen van artikel 3.10:	Soortnaam:
opzettelijk doden (artikel 3.10, lid 1a, Wnb);	Vos (<i>Vulpes vulpes</i>)

Daarbij is tevens verzocht tot ontheffing van het verbod op het gebruik van het geweer tussen zonsondergang en zonsopkomst (artikel. 3.26, lid 2 Wnb, jo. art. 3.16, lid 1a Besluit natuurbescherming (Bnb) en het verbod op het gebruik van instrumenten om in de nacht te schieten (artikel. 3.26, lid 2 Wnb, jo. art. 3.13, lid 4 Bnb).

2 Procedure

2.1 Procedure en beslistermijn

De beslissing op de aanvraag is voorbereid volgens de procedure als beschreven in hoofdstuk 5 van de Wnb. Binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag is op de aanvraag beslist.

2.2 Volledigheid

Met de aangeleverde gegevens, inclusief de aanvullingen d.d. 8 december 2022 en 9 januari 2023, 26 januari 2023 en 7 februari 2023 is de aanvraag ontvankelijk gebleken om te kunnen beoordelen.

2.3 Bevoegd gezag

Gelet op de projectbeschrijving en op het bepaalde in hoofdstuk 3 van de Wnb, zijn wij bevoegd om de ontheffing te verlenen of te weigeren.

Mogelijk zijn er aanvullende toestemmingen en/of een aanvullend verlof nodig, voortvloeiend uit de Wet wapens en munitie. Deze dienen separaat aangevraagd te worden bij het bevoegd gezag voor de Wet wapens en munitie (Justis).

2.4 Publicatie besluit

Van dit besluit wordt mededeling gedaan door publicatie op www.officiëlebekendmakingen.nl.

3 Soortbescherming

3.1 Beoordeling

Een ontheffing als bedoeld in artikel 3.10, lid 2, Wnb en gelet op artikel 3.17 kan uitsluitend worden verleend indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

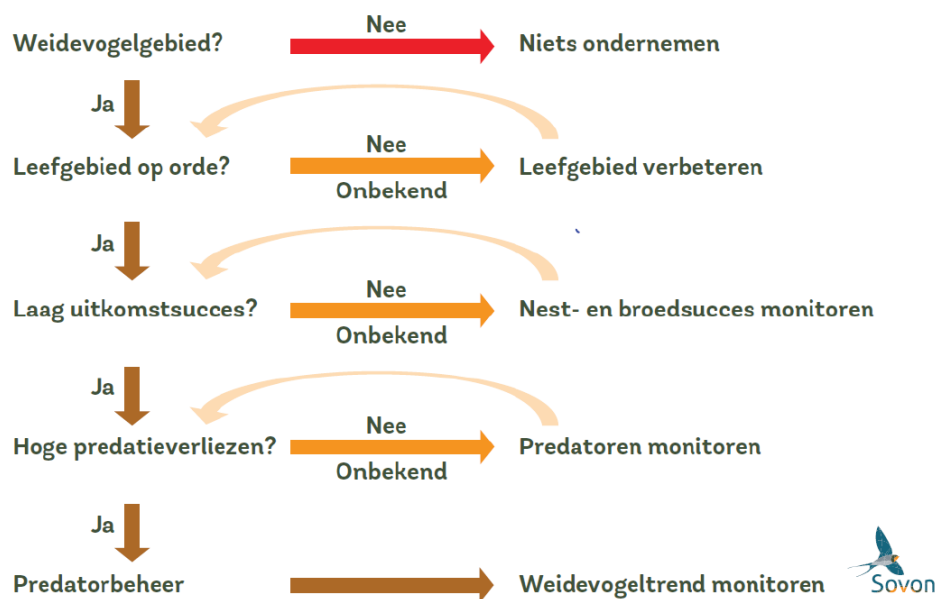
- er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- er is een geldig wettelijk belang;
- er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Onderstaande beoordeling gaat in op deze drie voorwaarden.

3.1.1 Alternatievenafweging

Om de ontheffing te kunnen verlenen, dient te worden beoordeeld of er een andere bevredigende oplossing bestaat voor het beperken van de predatie van weidevogels door vossen. Bij de afweging over het toepassen van predatorbeheer kan een beslisboom toegepast worden, zoals opgenomen in het huidige faunabeheerplan 2019-2024.

Beslisboom voor predatorbeheer

Figuur 1: Beslisboom voor predatiebeheer zoals opgenomen in het Faunabeheerplan 2019-2014 (bron: Sovon, bewerkt naar Bolton et al. 2007, J. Appl. Ecol. 44: 534-544.)

Wij onderschrijven dat predatorbeheer pas aan de orde is als laatste middel om weidevogels te beschermen. In de eerste plaats dient de biotoop van weidevogels geoptimaliseerd te worden. In deze overwegingen zal op verschillende plekken naar onderdelen van deze beslisboom gerefereerd worden. Onderstaand worden allereerst een aantal mogelijke alternatieven beschouwd.

Gebiedsinrichting

Een optimale gebiedsinrichting, bestaande uit een hoog waterpeil, een kruidenrijke vegetatie en uitgestelde maaidatum, is van groot belang voor de overleving van weidevogels. Wij constateren dat er grote inspanningen zijn geleverd om de gebiedsinrichting in Gorecht en Niezijl/Noordhorn te optimaliseren voor weidevogels.

Het weidevogelgebied Gorecht bestaat uit vochtige tot natte graslanden. In het gebied vindt grootschalig weidevogelbeheer plaats (ca. 1000 hectare). Deze omvang is ruim voldoende om in

potentie geschikt te zijn voor een stabiele weidevogelpopulatie. Er is tevens een geschikte beheeremozaïek aanwezig en er zijn de voorbije jaren maatregelen getroffen om de openheid verder te vergroten. Desondanks is het broedsucces van weidevogels in het gebied zwaar ondermaats (in de belangenafweging wordt dit nader toegelicht).

Er zijn nog slechts beperkte maatregelen mogelijk om de inrichting verder te verbeteren. Het gaat dan bijvoorbeeld om het verwijderen van dammen en het ontoegankelijk maken van waterwinningslocaties in het gebied. Deze verbeteringen zullen in het kader van het Aanvalsplan Grutto gezet worden. Deze maatregelen zullen op zichzelf echter onvoldoende zijn om de predatie door vossen in het gebied voldoende te beperken. Dit heeft te maken met de actieradius van vossen, de hoge dichtheid van vossen in het gebied en het feit dat er ook na het treffen van deze maatregelen voldoende geschikte plekken overblijven voor vossen om verblijfplaatsen te maken, bijvoorbeeld in de dijken in en rondom het gebied.

Daarbij komt dat de weidevogelpopulaties in het gebied door de hoge predatieverliezen de voorbije jaren steeds kleiner zijn geworden. Kleine weidevogelpopulaties kunnen zich minder goed verdedigen tegen predatoren (Teunissen et al., Sovon, 2020). Dit maakt het noodzakelijk om de predatieverliezen te minimaliseren, zodat de populatie zich kan herstellen. Als het broedsucces even laag blijft als de voorbije jaren, komt de levensvatbaarheid van de populaties in gevaar.

Het gebied Niezijl/Noordhorn kenmerkt zich als waterrijk, met laag gelegen land. Het is omringd door brede watergangen/kanalen, te weten het Hoerediep, Niezijlsterdiep en het Van Starckenborghkanaal. Van oudsher is het gebied rijk aan weidevogels, echter de populaties nemen de voorbije jaren af, ook in belangrijke mate door toedoen van predatie (eveneens nader toegelicht in de belangenafweging). In het gebied is ca. 230 hectare zwaar weidevogelbeheer met een geschikte mozaïek aanwezig.

In het gebied zijn weinig tot geen maatregelen meer mogelijk om de inrichting verder te verbeteren. Het gebied is reeds omgeven door brede watergangen, waardoor de toegankelijkheid voor predatoren beperkt is, desondanks zijn de predatieverliezen hoog. Openheid is ruim voldoende aanwezig in het gebied om het geschikt te maken voor weidevogels.

Afrasteren

Als alternatief voor afschot, kunnen in sommige gevallen gebieden afgerasterd worden met een elektrisch raster om predatieverliezen te voorkomen. Deze maatregel is de voorbije jaren in beide gebieden toegepast, zonder dat het tot de gewenste (en noodzakelijke) verbetering van het broedsucces heeft geleid.

In Gorecht is specifiek onderzoek uitgevoerd naar de effectiviteit van afrastering. In dit gebied wordt zowel gewerkt met kleine afrastering (van wulpennesten), als grootschalige, vossenwerende afrastering van een gebied met 5 km raster, die deels drijvend is aangelegd. De kleine afrastering van wulpennesten is ook toegepast binnen het grotere raster. Er zijn nesten binnen en buiten de afrastering gevolgd middels nestcamera's. Slechts 6% van de gevolgde nesten ($n = 72$) is uitgekomen. Bij de nesten die met camera's zijn gevolgd is vos met afstand de meest voorkomende nestpredator (ca. 70%) en de belangrijkste oorzaak voor het mislukken van broedsels. Daarbij is geen noemenswaardig verschil te zien tussen nesten binnen en buiten het raster. Sterker nog, van de nesten die met nestcamera's zijn gevolgd is geen enkel legsel *binnen* het raster uitgekomen. Buiten het raster is nog een enkel nest uitgekomen.

Gezien het uitgevoerde onderzoek kan geconcludeerd worden dat afrastering geen bevredigend alternatief biedt.

Daarbij komt dat afrastering praktische problemen kent. Weidevogels broeden in een groot gebied, waardoor het noodzakelijk zou zijn om grote gebieden af te rasteren. Dit leidt tot zeer grote financiële kosten. Daarnaast is het onderhouden van rasters zeer arbeidsintensief. De elektrische draden moeten namelijk vrijgehouden worden van vegetatie. Ook kan het raster door weer en wind of andere omstandigheden plaatselijk omvallen, waardoor het raster niet meer effectief is. Bovenstaande omstandigheden dragen ook bij aan de conclusie dat afrastering geen bevredigend alternatief vormt.

Bij de afweging van reële alternatieven voor afschot mogen ook de effecten van deze alternatieven op andere (maatschappelijke) belangen worden betrokken. Volgens de ABRvS ging het de grenzen van redelijke wetsuitleg niet te buiten, indien bij de beoordeling of er geen andere bevredigende oplossing bestaat ook de effectiviteit van een mogelijke andere oplossing en de nadelige effecten daarvan op andere beschermde soorten en op landschap en milieu wordt betrokken.¹ Voor zover het wel mogelijk zou zijn om op een dergelijke grote schaal effectief gebieden af te rasteren, zou dit waarschijnlijk betekenen dat grondpredatoren ook ingesloten raken in de weidevogelkerngebieden en dat er geen dispersie meer mogelijk is uit deze gebieden. Ook andere grondgebonden dieren kunnen ingesloten raken. Mede aangezien sommige grondgebonden soorten op het moment een ongunstige staat van instandhouding in Groningen hebben, zoals bijvoorbeeld hermelijn, achten wij een dergelijke methode op grote schaal onwenselijk.

Landelijke vrijstelling: vangen en uitzetten, dan wel doden met het geweer

Op grond van de landelijke vrijstelling voor vossen is de inzet van kastvallen voor vossen ook mogelijk. Volgend op het vangen zou de vos gedood of elders uitgezet kunnen worden. Het uitzetten biedt echter geen bevredigende oplossing, omdat er gezien de lokale verspreiding van vos (zie ook paragraaf 3.1.3) vanuit gegaan mag worden dat alle geschikte territoria voor vos tijdens het broedseizoen bezet zijn. Het is derhalve niet mogelijk om een gevangen vos in een ander geschikt leefgebied uit te zetten. Het uitzetten van een vos in een bezet territorium zal vooral tot extra stress voor het dier leiden en waarschijnlijk alsnog tot de dood van het dier leiden. Voor het eerst vangen en vervolgens doden geldt dat dit ook tot aanvullende stress bij het gevangen dier zal leiden. Het is ook niet zeker dat het lukt om vos te vangen. Uit de praktijk blijkt bijvoorbeeld dat vossenbouwen in Gorecht overdag verlaten zijn en de vossen in niet-betreedbare gebieden zitten, waardoor het beheer op grond van de vrijstelling niet goed mogelijk is. Specifiek voor het gebied Niezijl/Noordhorn is de aanwezigheid van een spoorlijn een beperkende factor. Dit is een zone die in verband met de veiligheid niet betreden mag worden, maar door de aanwezigheid van struweel wel geschikt is voor vossen om zich schuil te houden. Er zijn meer omstandigheden waarbij de landelijke vrijstelling geen mogelijkheden tot beheer biedt, bijvoorbeeld wanneer vossen zich in de nabijheid van de bebouwde kom schuilhouden, of in niet-betreedbare natuurgebieden. Beheer op grond van de vrijstelling is in dergelijke gevallen geen optie, waardoor bestrijding in de nacht noodzakelijk wordt.

Voor zover de landelijke vrijstelling wél ingezet kan worden, wordt hiervan reeds gebruik gemaakt. Dit heeft echter niet tot een verbetering van het broedsucces van weidevogels geleid.

Voorts valt nog op te merken dat vossen met name in de in de avond en nachtperiode actief zijn.² Dit blijkt ook uit waarnemingen in de gebieden. In het gebied Gorecht zijn in 2022 's nachts vier tellingen uitgevoerd, waarbij steeds minimaal acht vossen werden geteld. Daarom is het wenselijk om bij het bestrijden van predatie door vossen ook de mogelijkheid te hebben om het beheer 's avonds en 's nachts uit te voeren. Bij beheer in de avond en nacht in de periode van 1 januari tot en met 30 juni kunnen juist die vossen geschoten worden die in een weidevogelgebied actief zijn. Het beheer vindt dus zeer gericht plaats op vossen die ook daadwerkelijk predatie onder weidevogels veroorzaken. Vossen buiten het aangewezen beheergebied kunnen niet op grond van deze ontheffing gedood worden. Verder kent de landelijke vrijstelling een beperking voor het gebruik van aardhonden in de periode van 1 maart tot en met 31 augustus. De broedperiode van de weidevogels valt in deze periode, waardoor het wenselijk is om juist in deze periode beheer uit te voeren. Tevens zijn er aanwijzingen dat juist beheer in het (vroeg) voorjaar het meest bijdraagt aan het voorkomen van predatie (Mulder, 2007; Baker & Harris, 2006). In deze periode kent de landelijke vrijstelling dus een beperking die het effectief beheer bemoeilijkt, waardoor de wens ontstaat om aanvullende mogelijkheden voor vossenbeheer te hebben. Het beheer in de avond en nachtperiode wordt daarbij als het meest kansrijk ervaren. Gezien het bovenstaande kan met een ontheffing voor bestrijding in de avond en nacht het beheer wel effectief uitgevoerd worden en kan predatie op weidevogels gericht beperkt worden.

¹ ABRvS 29 augustus 2007, ECLI:NL:RVS:2007:BB2488

² <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/vos>

Eindoordeel alternatievenafweging

Gezien het voorgaande kan geconcludeerd worden dat er geen andere bevredigende oplossingen zijn. Andere maatregelen zijn onvoldoende effectief gebleken en daarnaast is het noodzakelijk om op korte termijn het broedsucces te verbeteren om de weidevogels in de betreffende gebieden te behouden. Het beheer in de nacht met gebruik van nachtzichtapparatuur wordt als een geschikte en effectieve methode gezien om predatieverliezen onder weidevogels te minimaliseren.

3.1.2 Belangenafweging

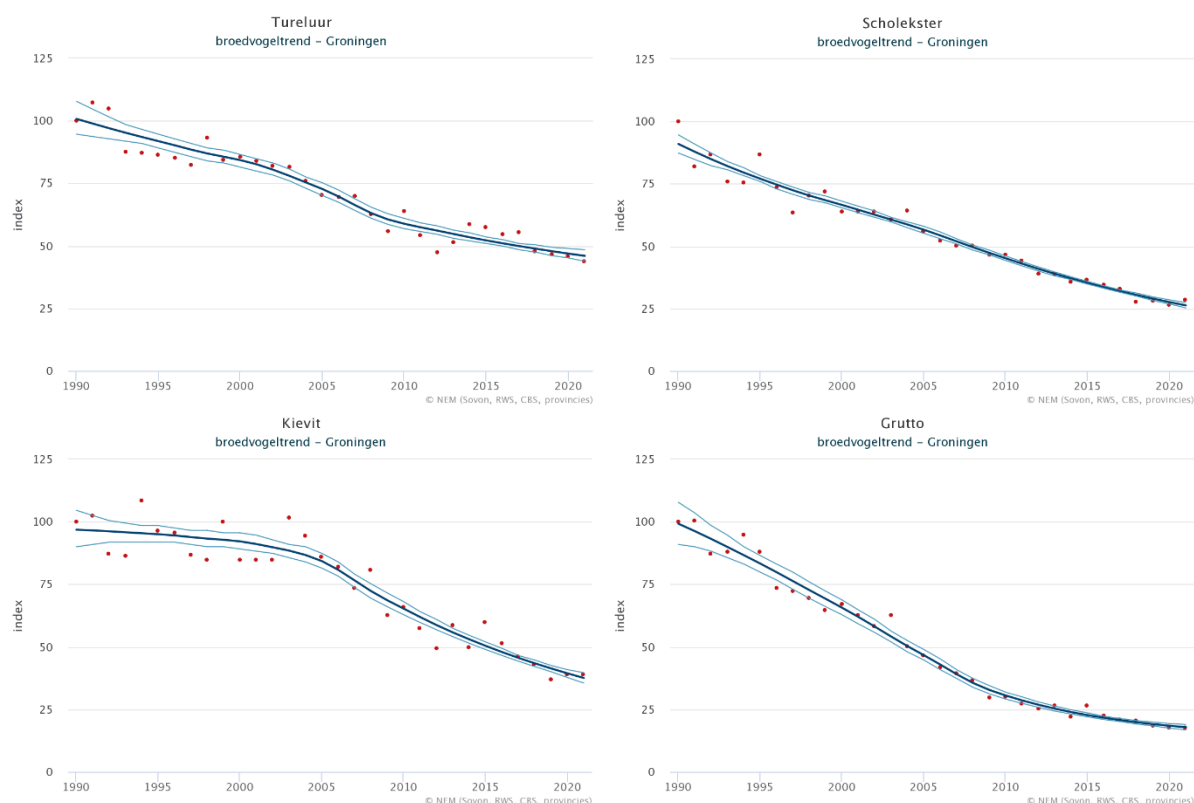
De ontheffing is aangevraagd voor vossen in het belang van:

- de bescherming van wilde flora of fauna en de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- onderzoek;
- ter voorkoming van schade of overlast.

Het Faunabeheerplan 2019-2024 verschaft inzicht in de rol die vos speelt bij de predatie op weidevogels en beschrijft waarom een ontheffing voor nachtelijk afschot van vossen noodzakelijk is voor de bescherming van weidevogels. Onderstaand is een nadere overweging over het belang van een ontheffing opgenomen.

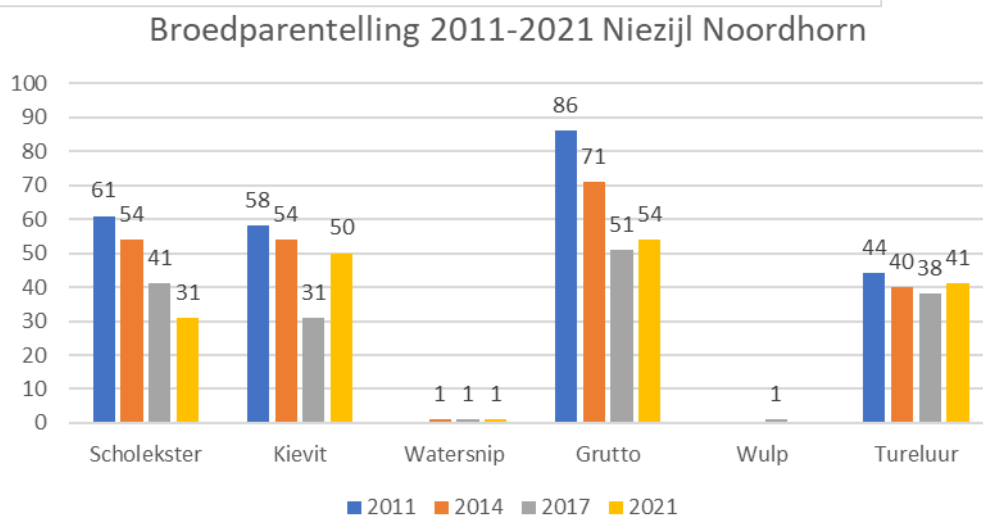
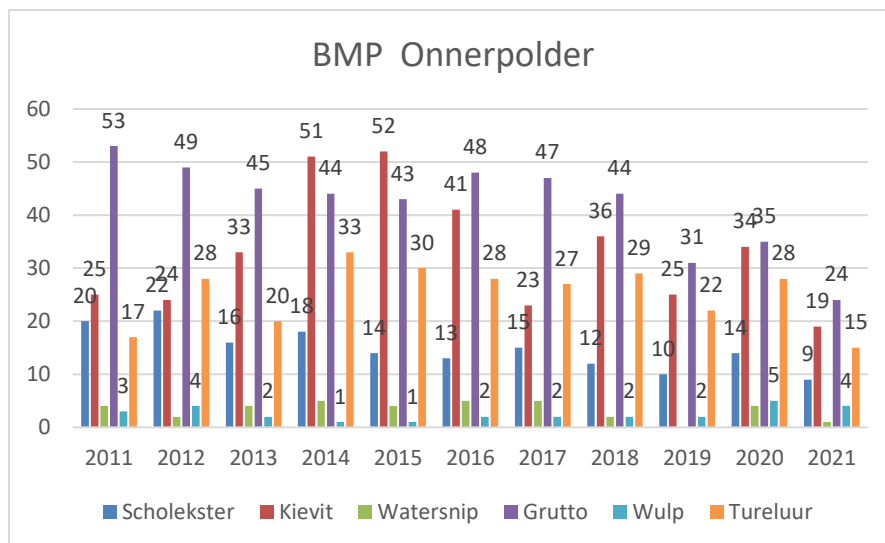
Ontwikkeling weidevogelstand

De populatie weidevogels staat landelijk nog altijd onder druk, ondanks een breed scala aan beheermaatregelen. De staat van instandhouding van diverse weidevogelsoorten, zoals grutto, kievit en scholekster, is op het moment *matig ongunstig* tot *zeer ongunstig*. Ook binnen de provincie Groningen nemen weidevogels nog altijd af in aantal, ondanks diverse beheermaatregelen. In figuur 2 is de broedvogeltrend van enkele weidevogels voor de provincie Groningen weergegeven.

Figuur 2: Broedvogeltrend voor enkele weidevogelsoorten in de Provincie Groningen (Sovon, 2019)

Voor de gebieden Gorecht en Niezijl/Noordhorn is specifiek onderzoek uitgevoerd naar de ontwikkeling van de weidevogelpopulatie. Uit de uitgevoerde tellingen komt een duidelijk afnemende populatietrend naar voren (zie figuur 3).

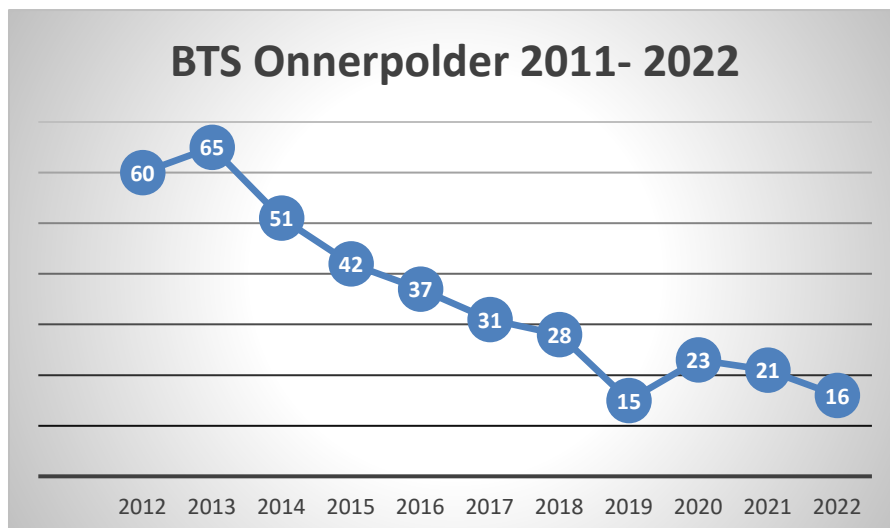
Figuur 3: Populatietrends Onnerpolder (Gorecht) en Niezijl/Noordhorn

Ook uit de monitoring in het kader van het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb) blijkt dat de meeste weidevogels in de provincie Groningen achteruit gaan.³

Effecten van predatie op weidevogels

In de aangevraagde gebieden is specifiek onderzoek uitgevoerd naar predatieverliezen en broedsucces van weidevogels. Dit onderzoek is als bijlagen bij de aanvraag gevoegd. Uit het onderzoek in Gorecht komt naar voren dat het broedsucces volstrekt ontoereikend is voor het instandhouden van de populatie. Slechts 6% van de gevolgde nesten is uitgekomen en van slechts een klein deel van de nesten is onbekend wat het resultaat is. Meer dan 80% van de nestverliezen zijn door predatie veroorzaakt. Bij de nesten die met camera's zijn gevolgd bleek ruim 70% door vossen gepredeerd te worden. Voor instandhouding van de weidevogelpopulatie is een nestsucces van 60% tot 70% noodzakelijk (Beintema 1995 en Bob Jonge Poerink 2020). Ook het Bruto Territoriaal Succes (BTS) is al jaren ontoereikend om de populatie in stand te houden. Een BTS van 65-70% kan als voldoende beschouwd worden. Het BTS in de Onnerpolder ligt al jaren onder dit vereiste niveau (zie figuur 4).

³ <https://destaatvangroningen.nl/natuurmonitor-weidevogels.html>

Figuur 4: Bruto Territoriaal Succes van grutto in de Onnerpolder.

Voor Niezijl/Noordhorn is de situatie vergelijkbaar. Bij het onderzoek zijn 30 nesten gevolgd, waarvan slechts 4 nesten zijn uitgekomen. Het uitkomstpercentage ligt daarmee op 13%, wat ontoereikend is. Het BTS ligt hier nog weliswaar hoger, met 56% in 2022, maar dit ligt ook onder de norm van 65%. Het hoge BTS toont wel aan dat het gebied in potentie geschikt is en dat de opgroeiomstandigheden voor kuikens goed zijn. Uit het onderzoek in Niezijl/Noordhorn blijkt dat 30% van de predatie door vossen wordt veroorzaakt. Hiermee is aangetoond dat de vos een belangrijke predator in het gebied is. Uit het onderzoek in Niezijl/Noordhorn komt naast de vos ook de steenmarter als belangrijke predator naar voren. Er is reeds eerder een ontheffing voor de bestrijding van steenmarter in dit gebied verleend. Echter, gelet op de afnemende trend en de toenemende kwetsbaarheid van kleine weidevogelpopulaties, is het noodzakelijk om ook de predatie door vossen in het gebied te minimaliseren. Ook om te voorkomen dat het steenmarterbeheer uiteindelijk geen effect heeft.

In aanvulling op het lokale onderzoek, blijkt ook uit landelijk onderzoek dat vossen een belangrijke rol spelen als predator van weidevogels. Dit onderzoek is ook in het faunabeheerplan 2019-2024 uitvoerig beschreven.

Effectiviteit van het beheer

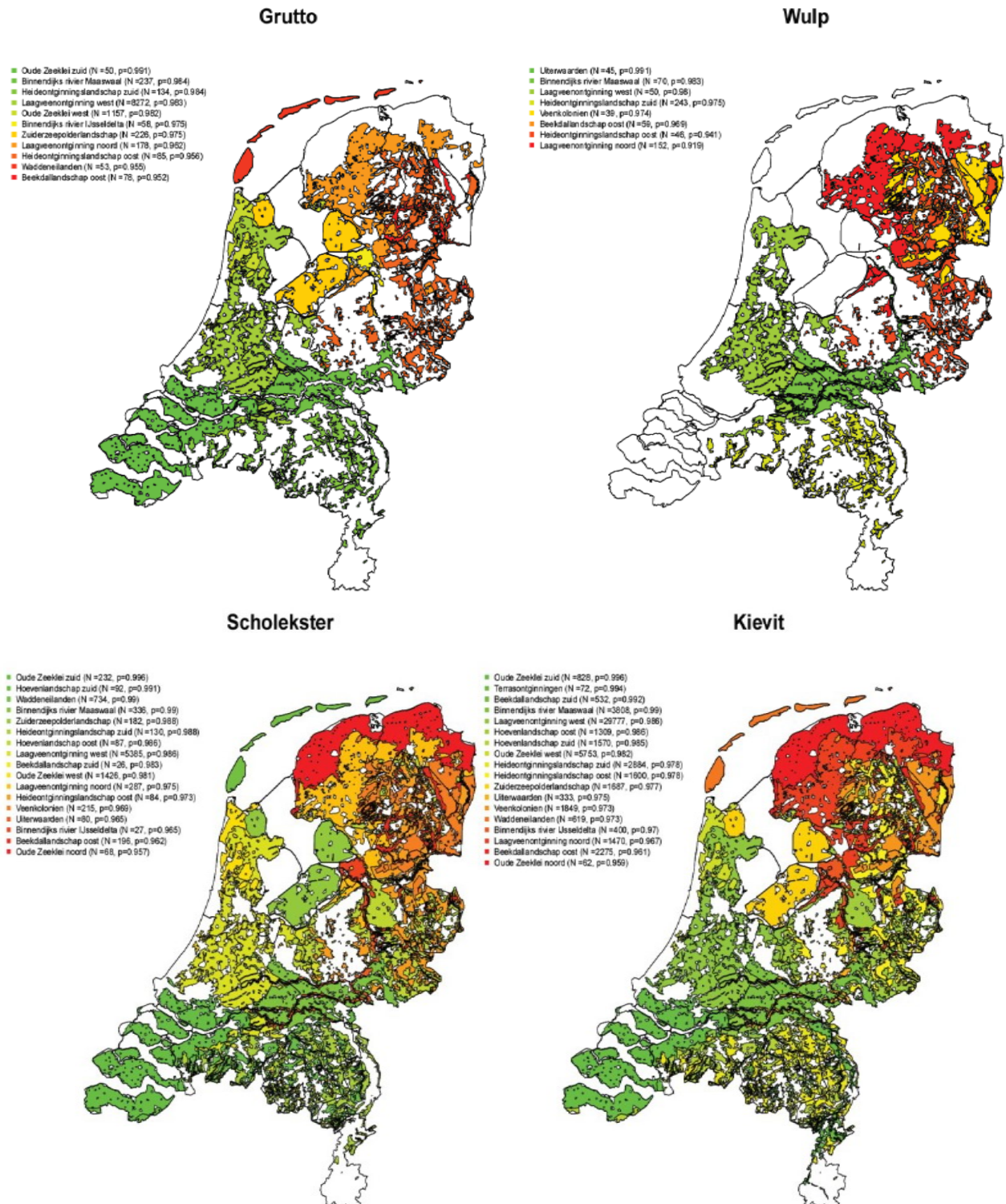
Het bestrijden van predatoren maakt onderdeel uit van het bredere beheer in en rondom de weidevogelkerngebieden. In de gebieden Gorecht en Niezijl/Noordhorn wordt veel inspanning geleverd om het leefgebied voor weidevogels te optimaliseren. Er zijn voldoende aanwijzingen om te kunnen concluderen dat de leefomstandigheden in de kerngebieden over het algemeen voldoende zijn voor opgroeiende kuikens. Uit onderzoek in Groningse weidevogelgebieden blijkt bijvoorbeeld dat de conditie van opgroeiende kuikens van weidevogels over het algemeen voldoende was (Poerink en Loonstra, 2020). De overlevingskansen van nesten en kuikens was echter onvoldoende om de populaties van weidevogels in stand te houden. Predatie leidt er kortom toe dat de populaties van weidevogels in Groningen blijven afnemen. Het bestrijden van predatie is daarom noodzakelijk en zal naar verwachting ook een positief effect hebben op de reproductie van weidevogels.

Het bestrijden van predatoren is de laatste stap in het weidevogelbeheer. Het beheer van vossen in de nacht staat daarbij niet op zichzelf, maar moet in een bredere context worden gezien van beheer dat reeds plaatsvindt op grond van landelijke vrijstellingen en beheer van andere predatoren waarvoor separaat ontheffingen worden aangevraagd.

Het nachtelijk beheer van vos wordt door ons als een effectieve methode gezien om predatie door vossen verdergaand te beperken, mits dit voldoende intensief en gecoördineerd plaatsvindt. Deze ontheffing biedt in onze ogen de ruimte om het beheer efficiënt en effectief uit te voeren. Juist ook vanwege het belang van intensieve en gecoördineerde bestrijding is het belangrijk om voldoende instrumenten beschikbaar te stellen om vos te bestrijden. Door naast de landelijke vrijstelling ruimte te bieden voor nachtelijk beheer, zijn er voldoende mogelijkheden om vos snel en effectief te bestrijden.

In de alternatievenafweging en onderstaand gaan wij nog verder in op het belang van nachtelijk afschot in relatie tot de landelijke vrijstelling.

Door het monitoren van de weidevogelpopulatie en het onderzoek van het agrarisch collectief wordt de effectiviteit van predatorbeheer gevolgd. Wij kunnen deze ontheffing aanpassen of intrekken indien het beheer op grond van deze ontheffing niet tot de gewenste resultaten leidt.

Figuur 5: Landelijke kaarten met de kans op predatie voor verschillende weidevogelsoorten (Teunissen et al, 2020).

Relatie tot landelijke vrijstelling

Op basis van de landelijke vrijstelling is overdag reeds afschot van vos mogelijk. In de alternatievenafweging is reeds ingegaan op de landelijke vrijstelling als alternatief voor nachtelijk afschot. Er komen situaties voor waarin de landelijke vrijstelling niet gebruikt kan worden om vossen te bestrijden. Daarnaast is het voor een effectieve bestrijding van belang om over voldoende instrumenten te beschikken om de bestrijding snel en effectief te kunnen uitvoeren. Dit maakt dat wij het noodzakelijk achten om naast de landelijke vrijstelling ook ruimte te bieden voor nachtelijk afschot. Hierbij verwijzen wij ook naar de eerdere beschrijving waarom het van groot belang is om het beheer snel uit te voeren. Elk predatieverlies verkleint de weerbaarheid van de resterende populatie. Belemmeringen om vos effectief in de weidevogelkerngebieden te kunnen bestrijden moeten daarom in het belang van de weidevogels zoveel mogelijk weggenomen worden.

Belang onderzoek

De ontheffing is tevens aangevraagd in het belang van onderzoek. Het belang om de effectiviteit van het beheer te monitoren spreekt voor zich. Ook gelet op het vergaren van informatie die nodig is om faunabeheer te onderbouwen. Daarbij constateren wij wel dat onderzoek naar predatie op weidevogels door vossen juist kan leiden tot een verhoogde kans op predatie van weidevogels (Goedhart et al. 2010). Dit leidt ertoe dat wij het in beginsel niet wenselijk achten om in alle Groningse weidevogelgebieden aanvullend onderzoek te doen naar effecten die in tal van wetenschappelijke studies reeds zijn bewezen. De schadelijke effecten van het onderzoek zouden in deze situatie niet opwegen tegen de waarde van het aanvullende onderzoek. Gedurende de looptijd van het onderzoek zou de weidevogelpopulatie daarnaast niet alleen te lijden hebben onder bestaande effecten van predatie maar ook op een verhoogde kans op effectievere predatie door het uitgevoerde onderzoek. Hierdoor zou ook de weerbaarheid van de resterende populatie tegen predatie steeds verder afnemen.

Aangezien deze ontheffing slechts toeziet op twee gebieden, achten wij de mogelijk negatieve effecten van onderzoek op weidevogels in dit geval acceptabel. Dit onderzoek kan ook juist bijdragen aan de onderbouwing voor de (al dan niet) noodzaak tot beheer in andere delen van de provincie.

Eindoordeel belangenafweging

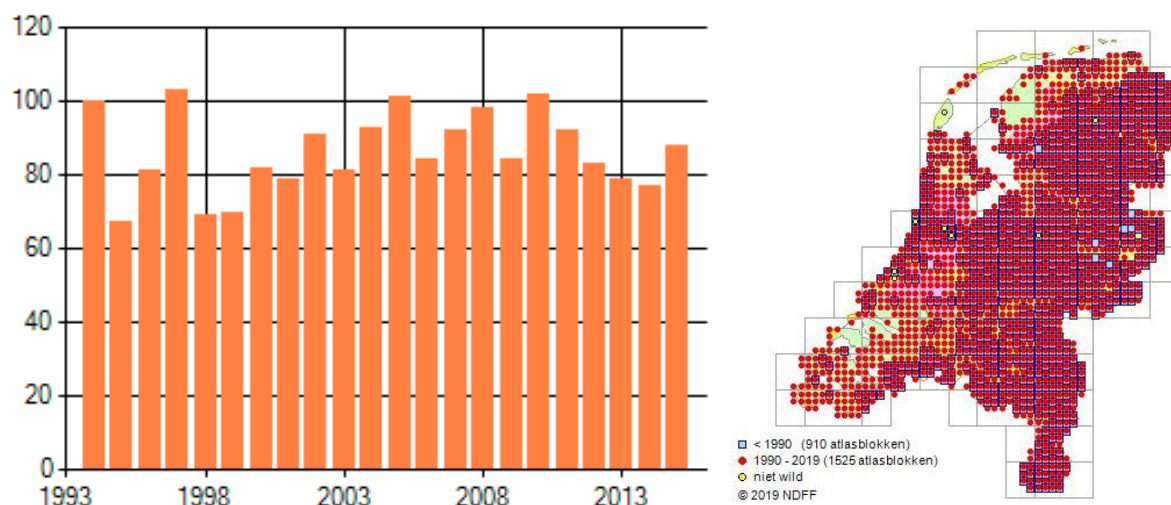
Bovenstaand onderbouwing van het belang is voldoende om de negatieve effecten op vossen, die als gevolg van de uitvoering van het voorgenomen beheer zullen optreden, te rechtvaardigen.

Hierbij moet verder worden aangetekend dat in de provincie Groningen groot belang wordt gehecht aan een goede en effectieve bescherming van de weidevogels, waarvoor ook publieke middelen worden vrijgemaakt. Nu het op grond van de vrijstelling bestaande instrumentarium te kort schiet voor een effectief beheer van de vos, en andere maatregelen ook niet effectief blijken, is het verlenen van toestemming voor aanvullend beheer van de vos noodzakelijk, ook om de inzet van positieve beheermaatregelen voor weidevogels kansrijker te maken.

3.1.3 Ecologische afweging zoogdieren

Aantal, verspreiding en staat van instandhouding

Vos komt in Nederland algemeen voor. Na een toename van de populatie in de tweede helft van de 20^e eeuw, is de populatie de afgelopen jaren gestabiliseerd. De toename is waarschijnlijk vooral veroorzaakt door veranderingen in het landschap. Deze veranderingen bestaan met name uit een vergroting van het oppervlak van de groenvoorziening en de uitbreiding van dorpen en steden. Sinds 2002 is de soort wettelijk beschermd, zij het dat de soort in 2006 op de landelijke vrijstellingslijst is geplaatst. Ondanks deze vrijstelling is de landelijke populatie de afgelopen jaren stabiel gebleven. De populatietrend en landelijke verspreiding van vos is in figuur 6 weergegeven. Op de Rode lijst heeft de soort de status '*thans niet bedreigd*' (Rode lijst, 2020). Binnen de provincie Groningen komt vos eveneens algemeen voor. Ook het NEM meetprogramma Dagactieve Zoogdieren geeft aan dat de ontwikkeling van de vos over de periode 1994-2021 stabiel is (*Telganger, december 2022, Zoogdierverseniging*). Er zijn geen aanwijzingen dat de staat van instandhouding binnen de provincie afwijkt van de landelijke staat van instandhouding. Wij beoordelen daarom de staat van instandhouding van vos als gunstig.

Figuur 6: Populatietrend en landelijke verspreiding van vos in Nederland (Netwerk Ecologische Monitoring (CBS & Zoogdiervereniging, 2015) & NDFF Verspreidingsatlas, 2019)

Negatieve effecten

Door het beheer worden vossen binnen het beheergebied, dat bestaat uit twee weidevogelkerngebieden en een beperkte schil rondom deze gebieden, gedood. Hiermee wordt het verbod in artikel 3.10, lid 1a op het doden van de soort overtreden.

Tevens worden de regels gesteld aan het gebruik van het geweer in artikel 3.26, lid 2, jo. artikel 3.13, lid 4 en 3.16, lid 1 onder a, Bnb, overtreden doordat het beheer buiten de dagperiode wordt uitgevoerd met behulp van warmtebeeldcamera en/of restlichtversterker.

Voorwaarden bij het beheer

In de ontheffingsaanvraag en de bijgevoegde stukken is beschreven hoe het beheer wordt uitgevoerd. Globaal komt dit neer op het volgende:

- enkel voorafgaand en tijdens het broedseizoen beheren;
- enkel in en direct rondom de aangewezen gebieden beheren;
- gebruik van nachtzichtapparatuur om verstoring van andere soorten zoveel mogelijk te voorkomen;
- beperking van het aantal jachtaktehouders dat het beheer uitvoert, om verstoring te beperken

Het beheer in de avonden en de nacht wordt enkel uitgevoerd voorafgaand en tijdens het broedseizoen van de weidevogels. Door het beheer in deze periode uit te voeren wordt de grootste effectiviteit verwacht, oftewel een verlaging van de predatiedruk door vossen op weidevogels.

Daarnaast wordt het beheer alleen uitgevoerd in de aangewezen weidevogelkerngebieden en in een beperkte schil rondom deze gebieden, exclusief de bebouwde kom en daar direct aan grenzende terreinen. Van vossen is bekend dat ze op één nacht ca. 5 tot 16 kilometer kunnen afleggen op zoek naar voedsel. Door het beheer in een beperkt gebied uit te voeren is zeker dat de vossen die met deze ontheffing worden gedood ook daadwerkelijk bijdragen aan de predatie op weidevogels. Vossen buiten het aangewezen beheergebied kunnen niet op grond van deze ontheffing gedood worden.

Omdat vossen nachtdieren zijn, is schadebestrijding 's nachts efficiënter en ook effectiever. Bij het beheer wordt gebruik gemaakt van nachtzichtapparatuur. Hiermee kunnen vossen in de eerste plaats effectief opgespoord worden en in de tweede plaats verminderen deze middelen de verstoring in het gebied. Door gebruik te maken van een warmtebeeldcamera kan een vos opgezocht worden met minimale verstoring.

Gunstige staat van instandhouding

De huidige staat van instandhouding van vos is gunstig en binnen het plangebied komt de soort algemeen voor. De staat van instandhouding is door de Minister beoordeeld bij het plaatsen van de soort op de landelijke vrijstelling. Voor Gedeputeerde Staten staat daarmee de gunstige staat van de vos vast.⁴ Er zijn geen aanwijzingen dat de staat van instandhouding binnen de provincie afwijkt van de landelijke staat van instandhouding.

Er zijn geen aanwijzingen dat het beheer van vossen een effect heeft op de staat van instandhouding van de soort. Ondanks een landelijke vrijstelling komt de soort nog altijd algemeen voor in Nederland. Het beheer op grond van deze ontheffing is beperkt tot een tweetal weidevogelgebieden, waardoor er voldoende alternatief leefgebied voor de soort beschikbaar blijft. Hoewel het beheer kan leiden tot het doden van meer vossen en een lokale beperking van het beschikbare leefgebied voor de soort, is het niet te verwachten dat dit een negatief effect heeft op de staat van instandhouding van de soort.

Deze ontheffing wordt in aanvulling op het bovenstaande slechts voor één jaar verleend. Daarom kunnen blijvende negatieve effecten op de vossenpopulatie worden uitgesloten.

Eindoordeel ecologische afweging zoogdieren

Gezien bovenstaande is gegarandeerd dat de gunstige staat van instandhouding van vos gewaarborgd blijft.

4 Aanvullende overwegingen

In aanvulling op bovenstaande overwegingen ten aanzien van soortbescherming van vossen, betrekken wij bij ons besluit ook de volgende overwegingen.

Looptijd ontheffing

De ontheffing is aangevraagd voor de periode van 1 januari tot 30 juni. Deze ontheffingsperiode is nodig om het beheer goed te kunnen uitvoeren, zoveel mogelijk voorafgaand aan de vestigingsfase van weidevogels en in voorkomend geval ook tijdens het broedseizoen van weidevogels, om zodoende de schadelijke effecten van predatie op de weidevogelpopulaties zoveel mogelijk te kunnen beperken. De beheerperiode is als voorschrift aan de ontheffing verbonden.

De ontheffing is geldig tot en met 31 december 2023 gelet op de rapportage die ook deels na de beheerperiode kan plaatsvinden en zodat er indien noodzakelijk een verlenging van de ontheffing aangevraagd kan worden.

Beheergebied

De ontheffing is aangevraagd voor de gebieden Gorecht en Niezijl/Noordhorn, inclusief een schil van 1,5 km. Het is bekend dat vossen op één nacht ca. 5 tot 16 kilometer kunnen afleggen op zoek naar voedsel. Door het beheer in een beperkt gebied uit te voeren is zeker dat de vossen die op grond van deze ontheffing worden gedood ook daadwerkelijk bijdragen aan de predatie op weidevogels. Vossen buiten het aangewezen beheergebied kunnen immers niet op grond van deze ontheffing gedood worden.

Het beheer in een schil rondom de weidevogelkerngebieden is noodzakelijk om het beheer goed te kunnen uitvoeren, bijvoorbeeld gelet op looproutes van vossen en locaties om het afschot veilig en met minimale verstoring te kunnen uitvoeren.

Te gebruiken middelen

Op grond van artikel 3.25, lid 1, Wnb, moeten in deze ontheffing de middelen worden aangewezen die gebruikt mogen worden voor het doden van vossen. In dit besluit is het geweer aangewezen als middel dat gebruikt mag worden. In artikel 3.26, Wnb, en artikelen 3.12 tot en met 3.16, Bnb, zijn regels gesteld aan het gebruik van het geweer. In de voorschriften is bepaald dat deze regels van toepassing zijn, tenzij anders bepaald in de ontheffing.

⁴ Vgl: ABRvS van 24 oktober 2018, ECLI:NL:RVS:2018:3464, ABRvS van 11 januari 2017, ECLI:NL:RVS:2017:37 en ECLI:NL:RVS:2017:36, en ABRvS van 13 januari 2016, ECLI:NL:RVS:2016:43.

Het onderhavige besluit maakt het gebruik van warmtebeeldcamera en restlichtversterker mogelijk om de bestrijding na zonsondergang en voor zonsopkomst uit te voeren. Op grond van artikel 3.26, lid 3 kan ontheffing verleend worden van de verboden in artikel 3.13, lid 4 en 3.16, lid 1 onder a, Bnb voor het gebruik van instrumenten om in de nacht te kunnen schieten en voor het gebruik van het geweer voor zonsopgang en na zonsondergang. In deze overwegingen is beschreven waarom dit beheer noodzakelijk is en waarom wij het beheer in de avond en nachtperiode een geschikte en noodzakelijke methode achten om predatie door vossen in deze gebieden te bestrijden. Het geweer is in de landelijke vrijstelling reeds aangewezen als geschikt middel om vossen te doden.

Het is van belang dat degene die het geweer hanteert, beschikt over voldoende kennis en kunde om het geweer veilig en juist te gebruiken. In deze ontheffing is daarom voorgeschreven dat alleen jachtaktehouders van de ontheffing gebruik mogen maken. In de Wnb zijn eisen gesteld voor het verlenen van een jachtakte. Artikel 3.28 schrijft voor dat de jachtakte alleen wordt verleend aan personen die een jachtexamen hebben afgelegd, gerechtigd zijn tot het uitvoeren van de jacht, een aansprakelijkheidsverzekering hebben en minimaal 18 jaar oud zijn. Het jachtexamen bestaat uit een theoretisch en een praktisch deel waarin de schietvaardigheid en de bekwaamheid in omgang met het geweer wordt geëxamineerd (artikel 3.18, Bnb). Daarnaast zijn er weigeringsgronden voor een jachtakte opgenomen in artikel 3.28 en 3.28a van de Wnb. Deze weigeringsgronden houden verband met het beschermen van de openbare orde en de veiligheid. De jachtakte wordt niet verleend indien er gronden zijn om aan te nemen dat de aanvrager van de jachtakte een gevaar kan gaan vormen voor zichzelf, de openbare orde of de veiligheid.

Gezien het bovenstaande wordt het gebruik van het geweer, voorzien van instrumenten om in de nacht te kunnen schieten, als geschikte middelen gezien om het beheer uit te voeren.

Onnodig lijden

Op grond van artikel 3.24, lid 1 dient een ieder die een in het wild levend dier doodt te voorkomen dat het dier onnodig lijdt. Aangezien deze ontheffing in het doden van vossen voorziet, dient in dit besluit rekening gehouden te worden met het voorkomen van onnodig lijden van vossen.

Bij het beheer met het geweer, ondersteund met het gebruik van warmtebeeldcamera en/of restlichtversterker en gezien het feit dat de ontheffing alleen door jachtaktehouders gebruikt mag worden, is voldoende zeker dat het afschot niet tot het onnodig lijden van vossen leidt. Het geweer is in de landelijke vrijstelling reeds aangewezen als geschikt middel om vossen te doden. Tevens is het door het gebruik van warmtebeeldcamera goed mogelijk om een geschoten vos in het donker op te zoeken. Mocht een vos dus onverhoopt toch niet direct dodelijk getroffen zijn, dan kan de vos alsnog gedood worden.

De beheerperiode overlapt met de voortplantingscyclus van vossen. De welpen van vos worden doorgaans eind maart of begin april geboren. De welpen verblijven de eerste weken in en rondom een hol. Bij de bestrijding van vossen vanaf april kunnen de ouders van (pas geboren) welpen gedood worden. De welpen zijn vooral afhankelijk van de moervos (het vrouwtje). Het doden van de moervos zou daarom kunnen leiden tot het onnodig lijden van welpen. Daarom schrijven wij voor dat bij het doden van een zogende moervos op grond van deze ontheffing haar jongen zo spoedig mogelijk moeten worden opgespoord en zonder onnodig lijden worden gedood.

Verstoring (broed)vogels en andere dieren en N2000 (externe werking)

Het afschot van vossen zou kunnen leiden tot verstoring van andere dieren die in de beheergebieden aanwezig zijn. We achten de mogelijke nadelige gevolgen van verstoring beperkt ten opzichte van de schadelijke effecten van predatie door vossen die door het beheer worden beperkt. Door het gebruik van nachtzichtapparatuur toe te staan wordt verstoring zoveel mogelijk beperkt.

Het beheergebied bij Gorecht ligt binnen en in de directe nabijheid van het N2000-gebied 'Zuidlaardermeergebied'. Gelet op de bescherming van het N2000-gebied is een aanvullende beoordeling gemaakt: *"Brink, Bob D.B. van den, 15 maart 2021. Toets Natura 2000, Effectbeoordeling Faunabeheer Zuidlaardermeergebied. Houwerzijl, Boerema & van den Brink b.v., rapport nummer 2021-1401-D1"*. Uit deze beoordeling komt naar voren dat significante negatieve effecten van beheer

van vossen in de nachtperiode met gebruik van nachtzichtapparatuur op voorhand uitgesloten kunnen worden. Alleen gebruik van kunstlicht zou kunnen leiden tot significante effecten. Hier voorziet deze ontheffing echter niet in.

In de effectbeoordeling is rekening gehouden met mogelijke cumulatieve effecten en externe werking. Uit de beoordeling blijkt dat er geen effecten te verwachten zijn van bestrijding van vossen met gebruikmaking van nachtzichtapparatuur buiten het N2000-gebied op doelsoorten in het gebied. Het is dus niet noodzakelijk om extra voorwaarden te verbinden aan de uitvoering van het beheer *buiten* het N2000-gebied ter bescherming van doelsoorten voor het N2000-gebied. Wel achten wij het noodzakelijk om een aantal voorwaarden te verbinden aan de uitvoering van beheer *binnen* het N2000-gebied om de verstoring van doelsoorten voor het N2000-gebied zoveel mogelijk te minimaliseren. Beheer binnen het N2000-gebied zal slechts bij hoge uitzondering plaatsvinden, maar kan in een enkel geval noodzakelijk zijn. Door het toepassen van gebieds- en tijdzonering conform de aanbevelingen in de effectbeoordeling kunnen alle significante effecten op voorhand uitgesloten worden.

Verder is het bekend dat binnen het beheergebied Gorecht een zeearend broedt. Dit is geen aangewezen doelsoort voor het Natura2000-gebied, maar de provincie acht het wel noodzakelijk om verstoring van deze soort zoveel mogelijk te beperken. De aanvrager heeft met het Groninger Landschap afgesproken een bufferzone van 500 meter aan te houden tot de nestlocatie. Door deze afstand aan te houden wordt verstoring voldoende voorkomen/beperkt, waardoor een effect niet te verwachten is. Daarom wordt het aanhouden van deze bufferzone als voorschrift aan dit besluit verbonden.

Machtiging en grondgebruikersverklaring

Het is het agrarisch collectief toegestaan om jachtaktehouders te machtigen om gebruik te maken van deze ontheffing. Het agrarisch collectief verstrekt hiertoe als houder van de ontheffing (digitaal) schriftelijk toestemming door middel van een machtiging waar een gewaarmerkt afschrift van de ontheffing bij is gevoegd. Het agrarisch collectief heeft in de ontheffingsaanvraag aangegeven maximaal zes jachtaktehouders per beheergebied te willen machtigen.

De aangewezen jachtaktehouders dienen te beschikken over een grondgebruikersverklaring voor een of meerdere gebieden binnen het ontheffingsgebied. Schadebestrijding is namelijk primair de taak van een grondgebruiker. Als er vanaf de openbare weg wordt geschoten, dient de gebruiker van de ontheffing in het bezit te zijn van een gedagtekende en ondertekende schriftelijke verklaring van de wegbeheerder waarin staat omschreven dat de gebruiker van de ontheffing ook vanaf de openbare weg vossen mag bestrijden.

Het gebruik van de ontheffing via de machtiging dient te geschieden met inachtneming van de voorwaarden en beperkingen genoemd in de ontheffing en met inachtneming van de eventuele aanvullende voorwaarden en beperkingen in de machtiging. We zijn van mening dat het beheer door zes jachtaktehouders per beheergebied voldoende ruimte biedt om het beheer effectief te kunnen uitvoeren.

Melding en rapportage

Ten behoeve van de handhaving van de voorschriften en het toezicht op het gebruik van de ontheffing zijn voorschriften opgenomen over het melden van het gebruiken van deze ontheffing en rapportage door de ontheffinghouder en/of de gemachtigden tot gebruik van de ontheffing. Deze voorschriften zijn noodzakelijk gelet op het effectief toezicht kunnen houden op het gebruik van de ontheffing.

Bij het constateren van afwijkingen, of wanneer gemachtigde jachtaktehouders niet voldoen aan de melding- of rapportageverplichtingen, kunnen machtigingen worden ingetrokken, of kan de ontheffing worden gewijzigd.

Provinciaal beleid en rol faunabeheereenheid

In de op 14 december 2016 door ons vastgestelde Natuurvisie wordt in hoofdstuk 7 ons beleid ten aanzien van populatiebeheer en schadebestrijding toegelicht. In de Natuurvisie wordt vermeld dat de

omvang van populaties van in het wild levende soorten door een planmatige en langdurige aanpak beperkt worden als dat nodig is vanwege de ernst of omvang van schade. De onderbouwing voor het beheer van een populatie moet worden vastgesteld in een door ons goedgekeurd faunabeheerplan. Bij het verlenen van een ontheffing wordt een afweging gemaakt tussen de voorzienbare schade aan diersoorten en gewassen en het belang van bescherming van de soort. De faunabeheereenheid draagt in de provincie Groningen zorg voor de gecoördineerde en planmatige aanpak van het beheer van soorten en het voorkomen en bestrijden van schade veroorzaakt door soorten.

In de door ons op 10 juli 2018 vastgestelde beleidsnotitie Fauna en Flora 2018 is vermeld dat wij ons in het kader van de bescherming van boerenlandvogels in de eerste plaats richten op duurzame maatregelen zoals het optimaliseren van de inrichting en het (peil)beheer van deze gebieden voor boerenlandvogels. Als laatste redmiddel zien wij mogelijkheden voor predatiebeheer, waarbij wij alleen populatiebeheer toestaan voor de vos, de zwarte kraai, de steenmarter en de verwilderde kat.

In de notitie 'Visie Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer na 2016' zijn de kaders voor ons weidevogelbeleid gegeven. In de vorige beleidsnotitie 'Meer doen in minder gebieden' is ingezet op een concentratie van het beheer in gebieden met gunstige abiotische omstandigheden, draagvlak onder boeren en een levensvatbare populatie weidevogels met grutto als doelsoort. Deze lijn is doorgezet, waarbij de focus ligt op het optimaliseren van het beheer in weidevogelkerngebieden.

Daarnaast werkt de provincie Groningen samen met het agrarisch collectief aan de implementatie van het 'Aanvalsplan Grutto'. Dit plan richt zich op de realisatie van grote weidevogelgebieden met geschikte omstandigheden. Predatiebeheer is ook één van de onderdelen van het Aanvalsplan Grutto. Daarnaast richt het Aanvalsplan zich op het verbeteren van het verdienmodel voor de agrariërs. In Groningen is Gorecht één van de gebieden waar het Aanvalsplan Grutto wordt geïmplementeerd. Dit gaat gepaard met een intensivering van de financiële middelen die in dit gebied worden ingezet voor het behoud van weidevogels.

Een ontheffing op grond van artikel 3.17 Wnb wordt in beginsel verleend aan de faunabeheereenheid. Ook in het provinciaal beleid is het belang van de gecoördineerde en planmatige aanpak van beheer aangegeven. Deze ontheffing wordt echter rechtstreeks aan het agrarisch collectief verleend, omdat het om een beperkt ontheffingsgebied gaat en de ontheffing slechts voor één jaar verleend wordt. Gezien de raakvlakken met de uitvoering van het bredere weidevogelbeheer via het agrarisch collectief, ontbreekt in dit geval de strikte noodzaak om de ontheffing aan de faunabeheereenheid te verlenen. Recent hebben de faunabeheereenheid en de agrarische collectieven afgesproken een gezamenlijke werkgroep in te stellen. Hiermee blijft de gecoördineerde en planmatige aanpak van het beheer voldoende gewaarborgd en blijft de faunabeheereenheid voldoende betrokken. Een afschrift van dit besluit zal ook aan de faunabeheereenheid gestuurd worden. Het is de bedoeling om op termijn de ontheffing wel weer aan de faunabeheereenheid te verstrekken.

In afwijking van het faunabeheerplan wordt de ontheffing vanaf 1 januari aangevraagd, waar in het faunabeheerplan 15 januari als startdatum is aangegeven. Dit is een beperkt verschil en ook de datum van 1 januari valt te verdedigen, met het oog op de wens om de vossenpopulatie zoveel mogelijk vóór het broedseizoen in omvang te beperken. Gelet op de langere behandeltermijn en het feit dat de ontheffing slechts voor één jaar verleend wordt, zal het beheer ongeacht dit verschil pas vanaf begin februari plaatsvinden.

Wij stellen vast dat de aangevraagde ontheffing past binnen ons provinciaal beleid en binnen het bredere weidevogelbeheer waarbij wordt ingezet op het behoud van weidevogels in optimaal ingerichte kerngebieden.

5 Conclusie

Op basis van de ingediende aanvraag blijkt dat de alternatievenafweging voor deze activiteit in dit plangebied voldoende is onderbouwd en het belang van de activiteit voldoende is aangetoond. Met de maatregelen zoals uitgewerkt in de voorschriften wordt het effect als gevolg van de geplande activiteit in het plangebied voldoende beperkt en blijft de gunstige staat van instandhouding van vossen gewaarborgd.

5.1 Eindconclusie

Om de activiteit uit te voeren is een ontheffing nodig van verbodsbepalingen zoals in de volgende tabel weergegeven.

Omdat geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de soort in een gunstige staat van instandhouding te brengen of te houden, is de aanvraag voor ontheffing:

voor de volgende soort	voor artikel 3.10, lid 1a ¹
Vos (<i>Vulpes vulpes</i>)	Toegekend

¹Het betreft de verbodsbepalingen:
lid 1a, opzettelijk doden;

Ten behoeve van het gebruik van het geweer verlenen wij tevens ontheffing van artikel 3.26, lid 2, Wnb, jo. artikel 3.13, lid 4 en 3.16, lid 1 onder a, Bnb voor het gebruik van restlichtversterker en warmtebeeldcamera en voor het gebruik van het geweer na zonsondergang en voor zonsopkomst.

Daarom verlenen wij, Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming. Dit besluit geeft ontheffing voor de soorten en verbodsbepalingen zoals hierboven is weergegeven. De activiteit kan daarmee in het omschreven plangebied binnen de ontheffingperiode en met inachtneming van de voorschriften gerealiseerd worden.

Wat u verder kunt verwachten

Bij besluit ontheffingverlening is het toegestaan de werkzaamheden uit te voeren zoals in de aanvraag uiteengezet is, voor plangebied en periode zoals omschreven in het besluit.

U dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient zoveel mogelijk te worden voorkomen. Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden verbodsbepalingen overtreden worden ten aanzien van andere soorten dan die waarop het besluit van toepassing is, dient u de werkzaamheden stil te leggen en aanvullend ontheffing voor deze soorten aan te vragen.

Overige opmerkingen

Dit besluit ziet enkel op de Wet natuurbescherming en ontslaat de gebruiker van de ontheffing niet van aanvullende verplichtingen die voortvloeien vanuit de Wet wapens en munitie.

Bijlage 1. Wettelijk kader

Artikel 1.11 Wnb Zorgplicht

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Artikel 3.8 Wnb

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in de artikelen 3.5 en 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van een of meer van de verboden, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, of van regels gesteld krachtens artikel 3.7, ten aanzien van dieren of planten van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten.
4. Bij de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 3.7, eerste lid, kan worden bepaald dat gedeputeerde staten ontheffing kunnen verlenen, of dat provinciale staten bij verordening vrijstelling kunnen verlenen, van bij de maatregel aangewezen regels.
5. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b. zij is nodig:
 - 1°. in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
 - 2°. ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
 - 3°. in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
 - 4°. voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
 - 5°. om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben;
 - c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Artikel 3.10 Wnb

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied;
 - h. in het algemeen belang, of
 - i. bestendig gebruik.

Artikel 3.25 Wnb

1. Bij het verlenen van een ontheffing of vrijstelling als bedoeld in de artikelen 3.3, eerste onderscheidenlijk tweede lid, 3.4, tweede lid, 3.8, eerste, onderscheidenlijk tweede lid, 3.9, tweede lid, of 3.10, tweede lid, in samenhang met artikel 3.8, eerste of tweede lid, en met artikel 3.9, tweede lid, en bij het geven van een opdracht als bedoeld in artikel 3.18, eerste lid, worden de middelen aangewezen die voor het vangen en doden van de aldaar bedoelde vogels en dieren mogen worden gebruikt.
2. Onze Minister wijst bij ministeriële regeling, onderscheidenlijk provinciale staten wijzen bij verordening de middelen aan die mogen worden gebruikt ter uitvoering van het bepaalde krachtens artikel 3.15, tweede, onderscheidenlijk vierde lid, en 3.16, tweede, onderscheidenlijk vierde lid.
3. Indien een vrijstelling wordt verleend als bedoeld in artikel 3.15, tweede en vierde lid, met het oog op het voorkomen van schade als bedoeld in artikel 3.15, vijfde en zesde lid, of een vrijstelling wordt verleend als bedoeld in artikel 3.16, tweede en vierde lid, met het oog op het voorkomen van overlast als bedoeld in artikel 3.16, vijfde lid, dan wel ontheffing wordt verleend als bedoeld in artikel 3.17, eerste lid, onderdeel a, onder 3°, onderdeel b, onder 2°, en onderdeel c, onder 2°, worden voor het bestrijden van vogels en dieren slechts middelen aangewezen die nadelige gevolgen voor het welzijn van vogels en dieren voorkomen of, indien dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk beperken, waarbij het doden van dieren zoveel mogelijk vermeden wordt.
4. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing en provinciale staten kunnen vrijstelling verlenen van:
 - a. het verbod, bedoeld in artikel 3.24, tweede lid. Op deze vrijstelling of ontheffing is artikel 3.24, derde, lid van overeenkomstige toepassing;
 - b. regels als bedoeld in artikel 3.24, vierde lid, voor zover deze vrijstelling of ontheffing in overeenstemming is met de bij of krachtens de Benelux-overeenkomst gestelde regels.

Artikel 3.26 Wnb

1. Het is verboden een geweer te gebruiken ter uitoefening van het bepaalde bij of krachtens deze wet:
 - a. zonder een geldige jachtake;
 - b. op gronden, niet zijnde een jachtveld dat voldoet aan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur gestelde regels;
 - c. indien de burgerrechtelijke aansprakelijkheid voor schade waartoe het gebruik van het geweer ter uitoefening van het bepaalde bij of krachtens deze wet aanleiding kan geven, niet is gedekt door een verzekering, overeenkomstig bij of krachtens de algemene maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 3.29, eerste lid, gestelde regels, of
 - d. voor andere handelingen dan:
 - 1°. de jacht;
 - 2°. de uitvoering van handelingen waarvoor een ontheffing of vrijstelling als bedoeld in de artikelen 3.3, eerste, onderscheidenlijk tweede lid, of derde lid, 3.8, eerste, onderscheidenlijk tweede lid, of derde lid, 3.10, tweede lid, in samenhang met artikel 3.8, eerste, onderscheidenlijk tweede lid, of derde lid, of 3.15, tweede en vierde lid, in voorkomend geval in samenhang met het zevende lid, 3.16, tweede en vierde lid, of 3.17, eerste lid, is verleend;
 - 3°. de uitvoering van artikel 3.18, eerste lid, in voorkomend geval in samenhang met het vierde lid, of 3.19, tweede lid, in samenhang met artikel 3.18, vierde lid;
 - 4°. de bestrijding van bij ministeriële regeling aangewezen verwilderde dieren of exoten, buiten de gevallen, bedoeld onder 3°;
 - 5°. de bestrijding van de zwarte rat, de bruine rat of de huismuis;
 - 6°. het schieten van kleiduiven, of
 - 7°. jachthondenproeven.
2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kan het gebruik van het geweer, bedoeld in het eerste lid, worden uitgesloten of beperkt en kunnen regels worden gesteld over:
 - a. het geweer;
 - b. de munitie, waarbij ook rekening wordt gehouden met belangen van veiligheid, volksgezondheid, welzijn en milieu;
 - c. het gebruik van middelen op, aan of bij het geweer;
 - d. de diersoorten waarop het gebruik van het geweer betrekking heeft, of
 - e. de vaardigheden waarover de gebruiker van het geweer beschikt.
3. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing en provinciale staten kunnen vrijstelling verlenen van het eerste lid, onderdeel a of b, en de krachtens het tweede lid gestelde regels, met dien verstande dat bij het verlenen van ontheffing of vrijstelling van regels als bedoeld in het tweede lid, onderdeel b, ook rekening wordt gehouden met belangen van veiligheid, volksgezondheid, welzijn en milieu.

Artikel 5.3 Wnb

1. Aan een vrijstelling, vergunning of ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.
2. Een vrijstelling, vergunning of ontheffing kan onder beperkingen worden verleend.
3. Vrijstellingen, vergunningen en ontheffingen kunnen aan een geldigheidsduur worden gebonden.
4. Het is verboden te handelen in strijd met de bij een vergunning of ontheffing gestelde voorschriften.

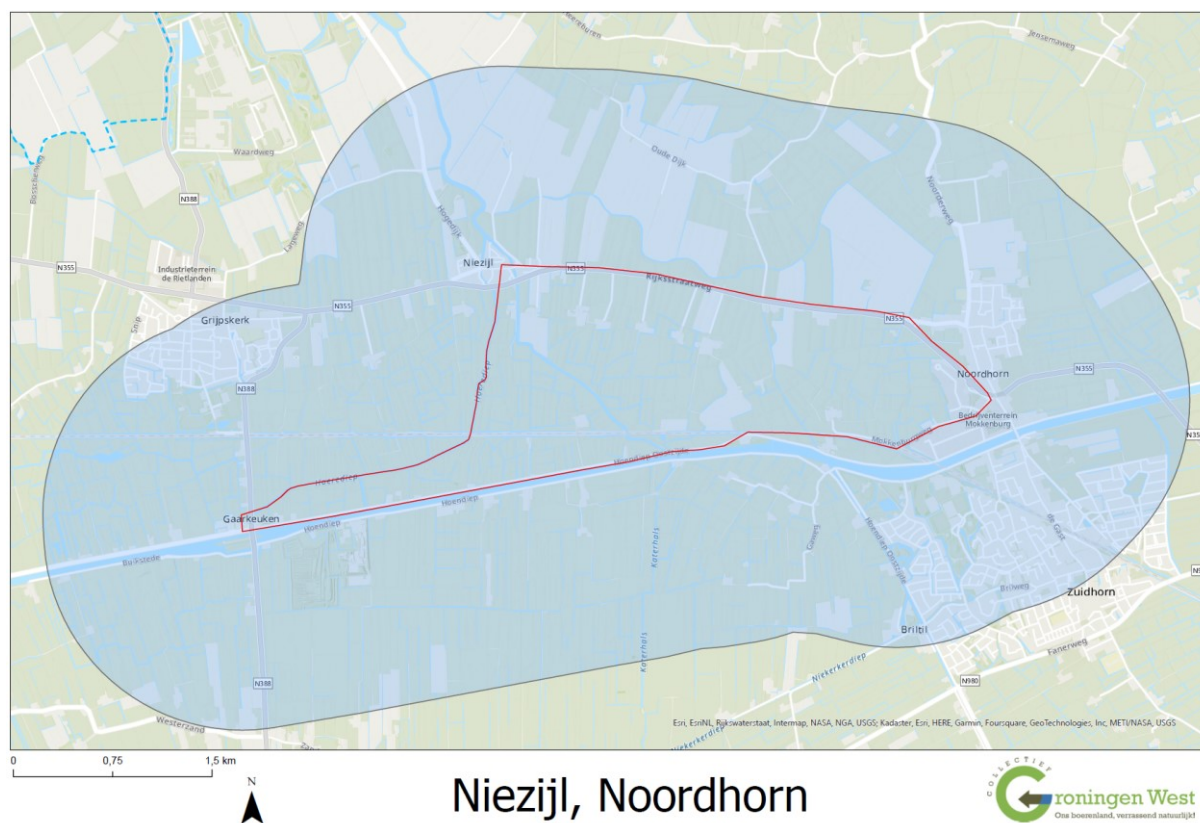
Loket	
Wettelijk domein	Wet natuurbescherming, soorten
Gebieden	Niet gebiedsgebonden
Ontheffing	Eenmalig
Dossiernummer KIWI	K44889
Documentnummer KIWI	2023-018027
Zaaknummer Squit	GR-VERG-20220001342

Contactpersoon	
Bedrijfsnaam	
Contactpersoon	
Adres	
Postcode en woonplaats	
Telefoonnummer vast	
Telefoonnummer mobiel	
Emailadres	

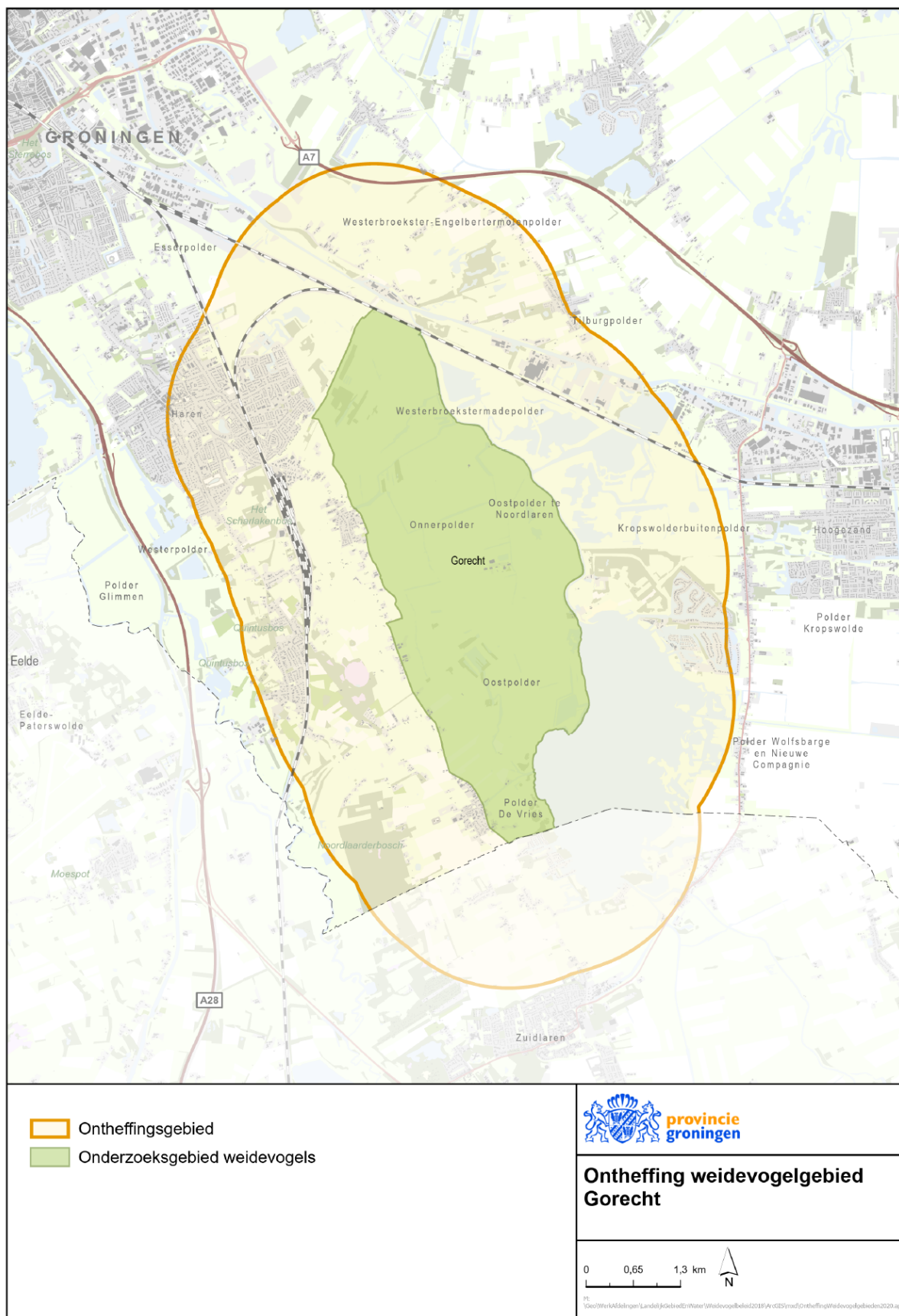
Gegevens project	
Projectnaam	
Locatie werkzaamheden	
Startdatum werkzaamheden	
Einddatum werkzaamheden	
Overzicht planning werkzaamheden	

Versturen aan
Dit formulier dient zodra de aanvang van het werk bekend is per mail te worden ingediend bij de provincie Groningen, naar loketVTH@provinciegroningen.nl onder vermelding van; 'Meldingsformulier Wnb soorten Start werkzaamheden vossenbeheer Gorecht, Niezijl/Noordhorn (K44889)'

Bijlage 3. Beheergebieden

Figuur 1: Ontheffingsgebied Niezijl/Noordhorn. De ontheffing geldt binnen het blauw gearceerde gebied met uitzondering van de bebouwde kom en daar direct aan grenzende terreinen.

Figuur 2: Ontheffingsgebied Gorecht. De ontheffing geldt binnen het geel gearceerde gebied met uitzondering van de bebouwde kom en daar direct aan grenzende terreinen.

Bijlage 4. Overzichtskaart weidevogelgebied Gorecht, ganzenfoerageergebied en N2000-begrenzing

